

LIBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Lisseanu-Popa G.

LEGENDE ANTICE/ G. Popa-Lisseanu – București: Paul Editions, 2023

ISBN: 978-630-6588-14-5

Redactare: *Mihaela Enache*

- *Nicoleta Monoran*

Tehnoredactare: *Paul Editions*

Coperta: *Lucian Enache*

Paul Editions

Casa Presei Libere, nr. 1, Corp C, Sector 1, București

www.pauleditions.ro

e-mail: pauleditions@gmail.com, office@pauleditions.ro,

vanzari@pauleditions.ro, nicoleta.petcu@pauleditions.ro,

mihaela.enache@pauleditions.ro

tel: 0730.660.427; 0731.884.583

G. POPA-LISSEANU

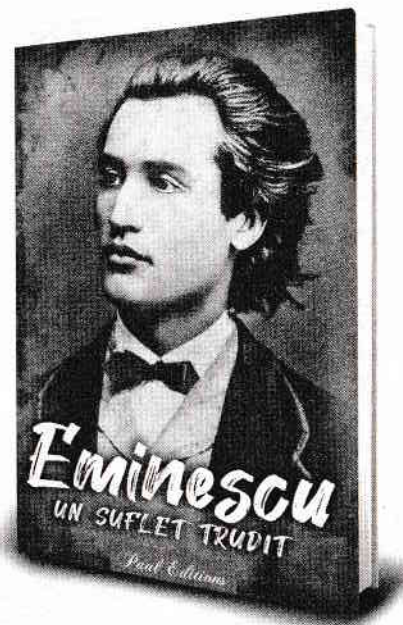
Legende Antice

După autori clasici greci și romani

CUPRINS

Prefață.....	5
Partea I	
Admed și Alcesta	7
Amazoanele, Hippolita-Penthesilea.....	12
Deadalus și Icarus.....	22
Minos și Pasiphae.....	27
Hero și Leandru.....	32
Leandru către Hero.....	33
Hero către Leandru.....	40
Orpheu și Eurydice.....	47
Glaucus și Scylla.....	53
Scylla și părul lui Nisus.....	59
Melanippa.....	67
Meleagru și vânătoarea din Calydon.....	70
Polyidus.....	79
Cocorii lui Ibycus.....	81
Theonoe.....	85
Bellerophon.....	87
Amphion și Zethus.....	91
Ceyx și Halcyona.....	94
Templul Junonei din Hierapolis.....	105
Philoctet.....	113
Salmoneu.....	126
Sisyph.....	128

Transformarea lui Lucius în măgar.....	131
O călătorie fantastică.....	160
Necyomantia sau oracolul morților.....	198
Icaromenipp sau o călătorie prin nori.....	211
Matroana din Ephes.....	231
Amor și Psyche.....	235
Explicarea basmului.....	277

PARTEA I

Admet și Alcesta

Basm mitologic (după Euripide)

Admet, un rege din Pherae, oraș în Thessalia, voind să ia în căsătorie pe frumoasa Alcesta, fiica regelui Pelias, trebui să se supună la o grea încercare; căci Alcesta, a femeilor zână, cea mai drăgălașe dintre fetele craiului Pelias, având foarte mulți pețitori, tatăl ei hotărî să-i dea mâna numai aceluia care ar putea să înhame, la același car, două fiară sălbatică de speță diferită. Admet însă, cu ajutorul lui Apollo, pe care îl primise odinioară în găzduire cu multă bunăvoință, izbuti să înhame la carul prințesei un leu și un mistreț.

Admet și Alcesta nu trăiră mulți ani împreună, căci ziua fatală, ursită de Destin, se apropie curând pentru Admet. Regele, când a luat în căsătorie pe Alcesta, a adus sacrificii tuturor zeilor, în afară de Diana, căreia, în culmea fericirii sale, din zâpăcială, a uitat să i se închine. Zeița îi jură răzbunare; același Apollo însă, binefăcător și în același timp recunoscător, izbuti să câștige de la soră-sa Diana, favoarea pentru prietenul său de a putea să-i cruțe viața, dacă altcineva în locul său s-ar găsi ca să moară pentru el.

Când sosi clipa fatală, Admet a căutat în toate părțile pe cineva care să-i facă acest mare serviciu de a se jertfi pe sine pentru rege. Se adresă mai întâi bătrânului său tată; acesta însă avea cu totul alte idei. Se duse apoi, bietul, la mamă-sa, și ea de asemenea bătrână, și o rugă să-și dea viața pentru tinerețea lui;

dar încercarea i-a rămas zădarnică. În marea lui dorință pentru viață s-a adresat în cele din urmă către toți supușii regatului, dar nimeni nu consimți să moară de bunăvoie în locul său. Și n-ar fi găsit pe nimeni, dacă tânăra sa soție în nemărginitul ei devotament, n-ar fi venit, nerugată, ca să-și dea zilele pentru cele ale lui Admet.

Soțul primește propunerea soției și aceasta chemând de față pe scumpii ei copii, își arată ultima ei dorință, rostindu-se astfel:

— „Ascultă-mă, Admet! Gândindu-mă cu iubire la tine și jertfindu-mi viața mea pentru ca tu să te poți bucura de lumina zilelor tale, eu mor pentru tine, cu toate că aș putea să nu mor, ci să-mi aleg un alt bărbat dintre Thessalieni și să locuiesc în acest palat de strălucire regală; n-am voit să trăiesc departe de tine, cu copii orfani; nu m-am gândit la mine, cu toate darurile tinereții, de care aș fi avut dreptul să mă bucur. Tatăl tău și mama ta te-au părăsit, măcar că au trăit destul, pentru ca să moară fără regret și măcar că ar fi fost frumos pentru ei ca, murind în cinste, să scape pe fiul lor. Căci tu ai fost singurul lor fiu și tu murind, ei n-ar mai putea avea nădejde acum la bătrânețea lor să mai dea naștere altor copii; eu, în cazul acesta, aș mai putea trăi și tu n-ai avea să plângi în restul zilelor tale pierderea unei soții și să veghezi asupra unor copii orfani. Dar, se vede că un zeu a voit să fie astfel; voința lui să se împlinească! Tu însă, fă-mi, în schimb, o favoare, o favoare nu egală, căci niciodată nu ți-aș cere-o, deși nimic nu este mai scump decât viața, ci o favoare dreaptă, cum ai să mărturisești tu însuși. Tu iubești într-adevăr, nu mai puțin decât mine, pe acești copii, fiindcă ești în inima ta un om cinstit; fă ca ei să rămână stăpâni în casa mea și nu-i dărui cu o mamă vitregă, nu lua o altă femeie care n-ar avea să fie ca mine și care în gelozia ei ar ridica mâna asupra copiilor tăi și ai mei. Deci, te conjur să nu o faci; căci maștera care ar veni, ar fi dușmana copiilor din prima căsătorie și nu mai puțin crudă decât o viperă. Un

băiat găsește cel puțin în tatăl său zid de apărare puternic, îi împărtășește plângerile sale și-i primește sfaturile; dar tu, fiica mea — zise adresându-se către fiica sa ce-i stătea în față — cum o să petreci cu demnitate anii tăi de fecioară? Ce femeie vei găsi tu în tovărășia tatălui tău? Ah!, mă cutremur, să nu arunce asupra ta vreo pată rușinoasă și în floarea tinereții tale să nu necinstească speranțele unei căsătorii. Căci nu o să mai ai o mamă care să te încredințeze mâinilor unui bărbat, nu va fi de față, fiica mea, o mamă care să te încurajeze în durerile nașterii, moment în care nimic nu e mai dulce decât o mamă. Căci eu trebuie să mor și sfârșitul fatal n-are să vină mâine, nici peste o săptămână, ci chiar acum eu trebuie să mă număr printre cei care nu mai sunt. Adio, rămâneți fericiți!; tu, scumpe bărbat, tu poți să te felițiți că ai avut pe cea mai bună dintre femei și voi, copiii mei, de a fi fost născuți de cea mai bună dintre mame“.

Copiii, agățându-se de hainele mamei lor, plâng, iar ea, luându-i în brațe, îi sărută unul după altul, ca în clipa morții. Sclavii de așșderea plâng, plâng cu toții în palat, mișcați de pietate pentru stăpâna lor. Ea întinde mâna fiecăruia dintre ei și nu este niciunul, oricât de umil ar fi fost, căruia să nu-i adreseze un cuvânt și de la care ea să nu fi primit un *adio*.

După ce Alcesta își dădu ultima suflare, începu Admet să simtă conștiința lașității sale și realitatea tristă a văduviei veni să-i apese inima, rămasă pe viitor pradă singurătății.

— „O, ziduri ale palatului meu, își zicea el, după moartea soției sale, cum voi mai putea eu să intru între voi? Cum să mai locuiesc eu aici, după această schimbare a sortii? Vai, ce deosebire! Odinioară intram în acest palat la lumina de torțe aduse de pe muntele Pelion și în răsunetul cântecelor de nuntă, ținând de mână pe scumpa mea soție, și în urma noastră ne însoțea o ceată de prieteni, felițiând prin mii de strigăte de veselie pe cea care nu mai este, și pe mine însumi; fiindcă amândoi, deopotrivă de nobili și de iluștri prin naștere ne-am unit destinele noastre; iar acum, în loc de cântece de nuntă,

triste bocete de jale; în loc de peplumuri albe, veșminte cernite mă însoțesc în camera nupțială, spre patul meu părăsit... Cum să mai am putere să mai intru în acest palat? Cui să mai adresez o vorbă și ce voce îmi va mai răspunde? Unde să mai găsec căldura dulcilor noastre convorbiri? Încotro să-mi îndrept pașii? Singurătatea, care domnește aici, mă va goni, când voi vedea gol patul Alcestei și fotoliile, unde ea avea obiceiul să șadă, când voi vedea dezordinea și neorânduiala din palat, când voi vedea copiii mei căzând în genunchi și plângând pe mama lor și când servitorii vor scoate gemete pentru pierderea unei astfel de stăpâne. Iată ce mă așteaptă înăuntrul palatului; în afară, privirea disprețuitoare a femeilor Thessaliene; numeroasele lor adunări se vor preface în groază pentru mine, căci nu voi avea niciodată curajul să mă uit în fața tinerelor tovarășe ale Alcestei. Toți dușmanii mei vor zice de mine: Vedeți acest om care își târăște cu rușine viața și care n-a avut curajul să moară, iar în locul său și-a expus soția numai și numai ca să scape ca un laș de Pluton; și el se mai crede bărbat! Blestemă pe tatăl său și pe mama sa, deși el însuși a fugit de moarte. Pe lângă nenorocirile mele se va mai adăugă și această faimă despre mine“.

În vreme ce Admet se tânguia astfel, iată că sosește Hercule, care în drumul său spre țara Bistonilor se oprește la Pherae și cere găzduire regelui. Ospitalitatea este o datorie sfântă, la care Admet ținea mai mult decât la orice pe lumea aceasta. Ca să nu-l supere pe oaspe, Admet îi ascunde doliul familiei, căci nu se cuvenea ca un oaspe să întâmpine cea mai mică întristare.

Îl conduce deci pe Hercule într-un apartament, unde un ospăț copios era pregătit pentru erou și servitorii primesc ordinul să ascundă cu grije străinului supărarea care domnea în familia sa.

Hercule, așezându-se la masă după ce își încununase, ca de obicei capul cu ghirlande de flori, începe să facă chef și să cânte cântece vesele, fără să se gândească o clipă măcar că veselie sa

zgomotoasă ar putea să nu fie la locul ei. Totuși, cum el bea vinul gol, neamestecat cu apă, și cum bucate peste bucate se perindau pe dinaintea lui, eroul începe să facă atâta zgomot și târăboi, că un servitor al lui Admet, cu toată porunca stăpânului său, se apropie de Hercule și-i spune la ureche două vorbe, de durerea ce era în casă, poftindu-l să nu o tulbure prea mult cu cântece nelalocul lor.

Auzind acestea, Hercule, aruncă cât colo florile de pe cap, se ridică de la masă, furios pe sine, și întrebând pe unde trece cortegiul, pleacă numaidecât într-acolo. Se așează lângă mormânt, unde trebuia depus corpul neînsuflit al Alcestei și în momentul când Moartea se duce să-și ia victima spre a o conduce în lăcașurile întunecate ale negrului Pluton, eroul îi iese în cale, punându-i-se de-a curmezișul. Moartea e puternică și nu lasă bucuros din mână Victima sa. Hercule, fiul lui Jupiter, însă, e mai tare decât Moartea și luptă cu curaj ca să repare nenorocirea ce a avut de suferit cel mai ospitalier dintre oameni: și luptă așa de bine, că izbutește să învingă Moartea și să ia înapoi pe Alcesta. Vine apoi la casa lui Admet, ținând de mână pe Alcesta care avea fața acoperită cu un voal funerar. Admet crede la început că are înaintea sa o fantomă a soției sale; dar, pe urmă se asigură că era ea în realitate, iar nu o umbră goală. Scos din minți de fericire, Admet voește să rețină la sine pe Hercule; dar eroul, fiul lui Jupiter, nu rămâne mai mult timp, ci plecând spre Thracia, zice lui Admet, părăsindu-l:

— „Admet, păstrează pentru vecie respectul sfânt al ospitalității!“

*Amazoanele**Hippolyta — Penthesilea*

Legendă istorică (după poeții cyclici)

I

Amazoanele erau fiicele lui Marte, zeul războiului și trăiau la gurile râului Thermodon, în Pontus, pe țărmul asiatic al Mării Negre.

Pe când eroul Theseu era ocupat să întemeieze cetatea Athena, introducând legi și punând bazele cultului religios în cinstea Minervei și a lui Neptun, cei doi protectori ai statului athenian, se pomenește deodată cu un război neașteptat, cu un război pe care i-l declarase un popor de femei, *Amazoanele*. Iată care a fost pricina acestui război:

În tinerețea sa, Theseu, într-una din expedițiile sale din Asia, ajunge și în țara Amazoanelor. Acestea, fiindcă n-aveau nicio teamă de bărbați, nu fug deloc dinaintea eroului, ci, dimpotrivă, îi trimit daruri ca unui oaspe. Lui Theseu însă nu-i plac numai darurile, ci și frumoasa Amazoană, conducătoarea lor. Aceasta era regina *Hippolyta* și Theseu o pofteste să-i viziteze corabia. Hippolyta primește invitația, dar, îndată ce se suie pe corabie, eroul pornește cu frumoasa sa pradă. Ajungând în Athena o ia în căsătorie. Aici, în noua ei patrie, Hippolyta este mulțumită în noua situație, cea de a avea de bărbat un erou așa de puternic și rege așa de vestit.

Poporul eroic al Amazoanelor rămâne scandalizat de această răpire mișelească și nu pregetă o clipă să se înarmeze

spre a se răzbuna. Într-una din zile, pe când Theseu părea că a uitat de fapta sa, și pe când Athenienii nici nu se așteptau, se pomenesc că în țara lor a debarcat o oaste de femei care, în scurtă vreme, pun stăpânire pe țară și care intrară până în mijlocul capitalei lor. În centrul orașului își fac repede o tabără puternică și se pregătesc să ocupe fortăreața, unde de nevoie se retraseră toți locuitorii. Atacul nu se încumetau să-l înceapă nici unii nici alții.

În cele din urmă Theseu, după povața unui oracol, după ce face mai întâi sacrificii pentru zeul războiului, se repede asupra Amazoanelor pe care le învinge și le împinge în lagărul lor. Însăși Hippolyta s-a luptat zice-se alături de Theseu, dar, fiind lovită de o săgeată, a căzut și a murit. Din pricina acestei morți, se face în cele din urmă pace, iar Amazoanele se retrag în patria lor din Asia.

II

Pe când Hippolyta se găsea încă acasă, în patria sa de la fluviul Thermodon, în Pontus, fiind silit Hercule să facă, la porunca lui Eurysteu, a noua lucrare a sa, a noua minune, ca să aducă adică pentru Admeta, fiica regelui, cingătoarea reginei Amazoanelor, face cunoștință și cu acest popor de femei eroine. Hippolyta, regina lor, purta ca semn deosebit, o cingătoare faimoasă, pe care o primise în dar chiar de la zeul războiului, de la Marte.

Hercule, strângându-și o mare oștire, se îmbarcă cu ea pe o corabie și după mai multe întâmplări pe Marea Neagră, ajunge la gurile fluviului Thermodon și în porturile celui mai însemnat oraș al Amazoanelor, la Themiskyra. Aici îi iese în întâmpinare însăși regina Hippolyta. Aceasta, îndată ce îl vede pe erou, e cuprinsă de un mare respect pentru înfățișarea-i măreață și pentru ținuta lui marțială și îi făgăduiește numaidecât cingătoarea cerută. Junona însă, dușmanca de moarte a lui

Hercule, neîmpăcându-se cu această ispravă ușoară a lui, a luat înfățișarea uneia dintre eroine și, amestecându-se în mulțimea Amazoanelor, a răspândit zvonul că un străin a venit să le fure pe regina lor Hippolyta.

Imediat toate eroinele încălecară pe caii lor cei sprinteni — căci aceste Amazoane erau femei numai după ce descălecau, iar când erau călări, erau eroi — și atacă cu furie pe Hercule în lagărul pe care acesta și-l făcuse înaintea orașului lor. O luptă crâncenă se dă între eroii lui Hercule și eroinele Amazoane.

Cea dintâi care se repede asupra lui Hercule a fost Aella, mireasa vântului. A fost însă silită să dea înapoi și să o ia la sănătoasa. După ea atacară pe eroul Prothoe, apoi alte opt Amazoane, între care trei tovarășe de vânătoare ale zeiței Diana. Toate cad de săgețile ucigătoare ale lui Hercule. Căzu în cele din urmă și Alcippe care jurase că toată viața sa va rămâne nemăritată. Jurământul și-l ținti, dar n-avu parte de viață, căci moare în luptă cu marele erou. După ce a fost prinsă și Menalippa, cea mai în vârstă dintre Amazoane, o rupseră cu toatele la fugă, iar Hippolyta îi dădu cingătoarea lui Hercule, după cum îi făgăduise înainte de luptă.

III

După moartea lui Hector, cel mai viteaz dintre fiii lui Priam, Troienii descurajați se ațineau înăuntrul zidurilor cetății lor și nu se mai încumetau să dea față cu nebiritul Achille. În oraș era jale și tânguire mare pentru pierderea celui mai bun și celui mai nobil din toți fiii patriei.

În această stare de plâns, le sosește celor asediați un ajutor cu totul neașteptat. De pe malurile Thermodontului sosește ajutorul unei mici cete de eroine care aveau în fruntea lor pe regina *Penthesilea*, fiica zeului Marte.

Două erau motivele care au determinat-o pe regină să facă această expediție războinică. Întâi, setea după fapte vitejești,

după fapte războinice și al doilea, un păcat pe care îl făcuse și pe care încă nu-l ispășise. La o vânătoare, pe când trăgea cu arcul într-o căprioară, izbi, fără să vrea, pe soru-sa Hippolyta, care rămase moartă pe loc. Eumenidele, zeițele răzbunării o urmăresc pe toate potecile și nicio jertfă nu este îndeajuns ca să o facă să-și ispășească păcatul. Ca să scape de urmărirea acestor zeități, pornește să facă o expediție războinică, plăcută zeilor, și astfel, în fruntea a douăsprezece tovarășe de luptă, sosește într-o bună zi la porțile Troiei. Și, întocmai precum strălucește luna pe cer printre stelele nopții, tot așa strălucea Penthesilea printre tovarășele sale. Era mândră ca zeița Aurora, când aceasta, înconjurată de Hore, coboară din înălțimea Olympului spre a se ivi la marginea de răsărit a întinsului rotogol al pământului.

Când Troienii zăresc de pe zidurile lor pe frumoasa regină îmbrăcată în platoșe și cu arme sclipitoare, sunt cuprinși de o mare bucurie, dar în același timp și de o mare admirație. Ea insufla celor ce o vedeau groază, dar totodată și iubire. Un zâmbet dulce se desprinde de pe buzele ei, iar ochii îi strălucesc printre gene mai luminoși decât razele de soare. Drăgălășenia de fecioară era unită cu focul războinic ce ieșea din toată făptura ei.

Poporul troian și chiar regele Priam, atât de abătut în urma pierderii fiului său Hector, răsuflară acum mai veseli și speranțe dulci încep să încolțească în inimile lor. Bătrânul rege primește pe Penthesilea cu toate onorurile datorate unei regine mântuitoare, o conduce în palatul său și o ospătează împărătește. În același timp, poruncește să i se aducă daruri alese și altele și mai frumoase îi făgăduiește pentru viitor, dacă va izbuti să scape Troia de primejdia în care se găsea.

Atunci, regina se ridică de pe scaunul ei și face un jurământ sacru, făgăduind lui Priam că-l va ucide pe Achille, împreună cu toate cetele lui de greci. Sărmana, nu făcuse încă cunoștință cu armele ucigătoare ale Pelidului! Iar Andromacha, soția

văduvă a lui Hector, auzind-o făcând jurăminte nesăbuite, își zice în sine:

— „Săraca de tine, nu știi ce vorbe nesocotite grăiești și ce îngâmfată te porți. Ți-ai pierdut mințile. Tu nu vezi că te găsești chiar înaintea morții tale. La bărbatul meu se uitau toți Troienii, ca la un zeu, și cu toate acestea l-a răpus sabia lui Achille. O, de m-ar înghiți mai de grabă și pe mine pământul!“

Așa se gândea în sinea ei Andromacha. Într-acestea trece ziua întâi, iar seara li s-a pregătit Amazoanelor un pat plăcut, pentru ca să se recreeze de oboseala drumului. Peste noapte Penthesilea cade într-un somn adânc. Un vis îngrozitor însă o chinuie tot timpul. I s-a arătat în somn însuși tatăl ei Marte, care o îndemnă să înceapă cât mai neîntârziat lupta cu Achille. Când a văzut chipul amăgitor al tatălui ei, inima-i de eroină prinde să bată cu putere în pieptul ei de fecioară și o nădejde mare încolțește în sufletu-i că, chiar în ziua aceea, avea să se împlinească minunea de a doborî la pământ pe neînvinsul Achille. Tresărind din somn, se scoală repede din pat, pune mâna pe armătura ce i-o dăduse tatăl ei Marte și-și încinge încingătoarea în care avea, într-o teacă de argint, paloșul cel ascuțit. Apoi își ia scutul care strălucea ca luna când iese din oglinda mării, și-și potrivește coiful pe cap. În stânga ia două săgeți, iar în dreapta o secure cu două tăișuri, pe care i-o dăduse odinioară ca armă de război zeița vrăjbiei, Eris.

Veselă și plină de avânt Penthesilea aleargă spre porțile orașului, urmată de cetele războinice ale Troienilor, călare pe un cal frumos și sprinten pe care i-l dăruise Orithya, soția zeului vântului Boreas.

Regele Priam, rămânând în palatul său, își ridică mâinile spre cer și invoacă pe Jupiter cu următoarele cuvinte scoase din adâncul sufletului său:

— „Ascultă-mă, tată Jupiter! Fă să dispară astăzi cetele de

Achei dinaintea fiicei lui Marte, iar ea să se întoarcă teafără în palatul meu. Fă aceasta în cinstea puternicului tău fiu Marte, fă-o în cinstea ei care se trage dintr-un zeu și este în toate așijderea cu zeii nemuritori. Fă aceasta pentru mine, care am suferit atât de mult și care mi-am văzut atâția fii mândri doborâți din pricina grecilor. Fă-o aceasta cât timp a mai rămas ceva din sângele nobil al lui Dardanus și cât timp bătrâna Troie n-a fost încă prefăcută în pulbere.“

De-abia isprăvise această rugăciune, când deodată vede repezindu-se prin aer, la stânga sa, un vultur croncănind și ținând în ghiare o porumbiță pe care o înșfăcase. La această urată priveliște, pieptul bătrânului rege e străbătut de o groază de neagră prevestire și orice nădejde îi zboară din suflet.

În vremea aceasta, Grecii văd din corăbiile lor cum se apropiau Troienii, cu a căror lipsă de curaj erau deprinși în timpul din urmă. Se reped deci la arme și năpădesc pe uscat din corăbiile lor de pe apă. Și acum începe o luptă cruntă. Se ciocnește sabie cu sabie, scut cu scut, coif cu coif și într-o clipă câmpul întreg se acopere de sânge și de cadavre. Penthesilea și tovarășele ei se războiau, cu un curaj nespus, cu cetele de eroi greci. Mulți cad și dintr-o parte și din cealaltă. Dar mai ales Penthesilea era neobosită. Pe unde se arătă regina, întocmai ca și o leoaică, pe acolo se ivea și spaima și groaza. Cu un curaj nebun strigă Grecilor din fața sa:

— „Chiar astăzi, câinilor, aveți să vă primiți pedeapsa pentru înfrângerea oștirilor lui Priam. Chiar astăzi, veți fi pradă pentru fiare și pentru păsări și nimeni dintre voi n-are să-și mai vadă acasă soția și copiii, și nimeni dintre voi nu va mai avea parte de un mormânt care să-i acopere ciolanele. Unde îmi este Diomedea, unde îmi este Ajax al lui Telamon, unde îmi este Achille al lui Peleu, cei mai buni și mai viteji din armata voastră? De ce nu vin să se măsoare cu mine? Știu ei prea bine că au să fie zdrobiți de mâna mea, știu ei prea bine că în curând vor fi numai niște cadavre“.

Astfel grăiește cu îngâmfare Penthesilea și plină de curaj se repede în mijlocul gloatelor de Achei, izbindu-i când cu securea cu două tășuri, când cu săgețile-i din tolba de pe cal. Alături de ea urmau cei mai de frunte dintre Troieni. Furiei ei nimeni nu putea să i se împotrivescă. Cădeau Grecii ca picăturile de ploaie, cădeau ca frunzele la bătaia vântului, iar cetele de Troieani erau cuprinse de o bucurie nespusă, în nădejdea că are să se sfârșească odată cu Grecii care de atâta amar de vreme le țineau cetatea împresurată.

Amazoanele însă nu făcuseră cunoștință nici cu puternicul Ajax nici cu nebiruitul Achille. Amândoi aceștia stăteau triști la mormântul prietenului lor Patroclus, ucis de abia de câteva zile. Zeii din ceriuri hotărâseră se vede ca înainte de pieirea ei, regina Penthesilea să sece cu glorie câteva cete de Greci.

Femeile troiene se urcaseră pe zidurile cetății și priveau uimite isprăvile Amazoanelor. Una dintre ele, Hippodamia, soția unui viteaz din Troia s-a aprins de un mare dor de luptă. „Prietene, zice ea, de ce să nu ne batem și noi alături de bărbații noștri pentru patrie, pentru noi și pentru copiii noștri? De ce să ne ținem așa departe de bărbați, căci doar și noi avem putere să purtăm armele ca și ei? Avem ochi ageri, avem picioare sprintene și apoi lumina, aerul, hrana le avem ca și ei. De ce să nu împărțăm cu ei gloria luptelor? Nu vedeți voi pe acea femeie mai presus chiar decât bărbații noștri? Și ea nici nu e măcar din neamul nostru, ci se luptă pentru un rege străin, pentru un oraș străin și pentru o patrie străină. Uitați cu cât curaj și cu câtă aprindere se bate ea! Noi ne-am lupta pentru fericirea noastră, noi am răzbuna fiecare pe câte cineva din ai noștri; căci cine dintre noi nu și-a pierdut în acest război nenorocit un copil sau un bărbat, un tată sau vrun frate sau, cel puțin, vreo rudă. Iar dacă bărbații noștri vor fi zdrobiți în luptă, ce altceva ne așteaptă pe noi decât robia? Mai bine să murim în război decât să fim luate ca pradă, noi și copiii noștri!”

Astfel grăi Hippodamia și toate fură cuprinse de un mare dor de luptă. Se împrăstiaseră chiar, ca o ceată de albine, pe la casele lor și fiecare puse mâna pe câte o armă. Și, desigur, ar fi pornit cu toate pe câmpul de luptă și ar fi căzut până la una, jertfă a nebuliei lor, dacă Theano, soția lui Antenor și sora Hecubei, nu s-ar fi împotrivit nesocotinței lor.

— „Ce vreți să faceți, smintitelor? le zise ea; vreți voi să luptați împotriva Danailor? Cum vă gândiți voi să vă măsurați cu niște bărbați încercați în arme și în lupte? Ați mai purtat voi armele ca Amazoanele, ați mai instrunit voi caii, v-ați mai luptat voi cu bărbații? Și apoi, acea femeie e fiica zeului războiului, pe când voi sunteți niște biete muritoare. De aceea, vedeți-vă de casă și de fusul vostru și lăsați războiul pe seama bărbaților voștri! Mai avem noi destui flăcăi și n-am ajuns până acolo, încât să fie nevoie de brațul vostru.”

Femeile troiene dădură ascultare sfatului cuminte al bătrânei prințese și se întoarseră cu toate pe la casele lor. Iar, în vremea aceasta, Penthesilea omora în dreapta, omora în stânga gloatele grecești și peste tot locul nu se auzea decât scrâjnetul dinților celor ce-și dădeau ultima răsufare.

Troienii înaintaseră acum până la corăbiile Acheilor și-și făceau planul cum să le dea foc și să sfârșească războiul. Atunci, Ajax, viteazul fiu al lui Telemon, aude strigătul de război și-și ridică ușor capul de pe mormântul lui Patroclu și, simțind primejdia în apropiere, grăi lui Achille.

— „Camarade, mi-a ajuns la ureche un zgomot de război, pare că ar fi undeva o luptă primejdioasă. Haide, să plecăm să nu ne-o ia înainte Troienii și să ne dea foc la corăbii!”

Achille se scoală numaidecât de jos și, auzind zgomotul, prind amândoi armele și amândoi setoși de luptă se îndreaptă în partea de unde venea zgomotul.

Când văzură Grecii în mijlocul lor pe eroii Ajax și Achille, prinseră din nou curaj: Ajax se repezi spre bărbați, iar Achille spre amazoana Penthesilea. Aceasta cum zărește pe Achille, își

aruncă lancea asupra lui; lancea însă se lovește de scut ca de o stâncă. Cu o a doua lovitură ochește pe Ajax, strigându-le amândurora deodată:

— „Cu toate că întâia mea lovitură nu v-a atins, aceasta a doua vă v-a curma viața la amândoi, îngâmfaților, voi care vă lăudați că sunteți cei mai vestiți din armata Danailor. Acum v-a sosit clipa. Aflați că o femeie poate mai mult decât voi amândoi împreună. Astfel strigă ea și de vorba-i nesocotită încep să râdă cei doi eroi. Lancea îndreptată împotriva lui Ajax nu și-a ajuns ținta. Eroul însă, lasă în seama lui Achille lupta cu Penthesilea, fiind încredințat că avea să lupte un uliu cu o porumbiță.

Achille, măsurând cu ochii pe Amazoană îi zise:

— „Spune-mi, femeie, cum ai putut să te încumeți să ne chemi la luptă, cu atâta ușurință, pe noi cei mai puternici eroi, și pe mine fiul lui Jupiter fulgerătorul, pe mine de care a tremurat Hector și pe care eu însumi l-am răpus? Fără îndoială, când gura ta ne-a amenințat cu moartea, o nebunie a trebuit să vorbească din tine. Acum însă să știi că a sosit și ultima ta clipă.“

Cu aceste vorbe repezi asupra ei lancea-i ascuțită. Lovitura o izbește în șa dreaptă și pătrunde așa de adânc că sângele negru îi țâșni din rană, părăsindu-o toate puterile. Arma îi căzu din mână și ochii începră să i se împăienjenească. Se ridică totuși încă o dată și-și privește drept în față dușmanul, care tocmai căuta să o tragă de pe cal. O clipă stă la îndoială să se apere sau să se roage. Achille însă nu-i dă timp de gândit. În mânia lui pentru îngâmfarea nesăbuită a Amazoanei o străpunge cu o nouă lovitură și pe ea și pe cal. Penthesilea se prăvălește jos și căzând în pulbere își dă obștescul sfârșit.

După ce Troienii văzură și moartea eroinei lor, se întoarseră plini de amărăciune în cetate, bocindu-se după ea, întocmai ca după o rudă de sânge a lor. Când însă Achille scoase din trupul Amazoanei și a calului sulița sa și când îi luă de pe cap coiful, rămâne uimit de frumusețea Penthesilei.

Deși acoperită de sânge și pulbere, totuși trăsăturile ei cele delicate erau, și după moarte, pline de farmec și Grecii care se strânseseră împrejurul cadavrului ei, rămăseseră încremeniți de atâta frumusețe. Însuși Achille, după ce o privește mai multă vreme fu cuprins de o durere de nedescris și trebui să mărturisească că Amazoana ar fi meritat, în loc să fie omorâtă, să-i fie soție, în patria sa.

Marte, zeul războiului, tatăl Penthesilei, când a aflat despre moartea fiicei sale, a fost cuprins și el de o mare jale și, cu armele în mâini, porni din înălțimea Olympului ca să-i răzbune moartea.

Sup pașii lui greoi se cutremurau munții și văile, pe unde trecea. Și, fără îndoială, zeul ar fi adus pieirea Grecilor, dacă Jupiter, protectorul lor, nu ar fi vestit pe fiul său Marte, printr-o furtună îngrozitoare, că trebuie să se astâmpere. Neîndrăznind să calce peste voința puternicului său părinte, Marte se oprește în mijlocul drumului. Se temea să nu fie și el lovit de fulgerele lui Jupiter, întocmai cu Titanii, pentru o faptă nesocotită.